Yazım Kuralları: Kısaltmalar, Kesme İşareti ve Büyük Harfler

Çalışma Kâğıdı · 30 Soru · Kolaydan Zora

Ad Soyad _____ Sınıf / No _____ Tarih _____

KONU ÖZETİ

- **Büyük harfle yapılan kısaltmalar:** Harfler arasına nokta konmaz: TBMM, THY, PTT. Getirilen ekler **son harfin okunuşuna** göre yazılır: PTT'ye (te), THY'de (ye), ABD'den (de).
- **Kelime gibi okunan kısaltmalar:** Ekler kısaltmanın **okunuşuna** göre getirilir: TÜBİTAK'a, ODTÜ'ye, UNICEF'e.
- **Küçük harfle yapılan kısaltmalar:** Ekler kelimenin **okunuşuna** göre getirilir: km'ye (kilometreye), kg'dan (kilogramdan), cm'yi (santimetreyi). Ölçü birimi kısaltmalarına nokta konmaz.
- **Noktalı kısaltmalar:** Bazı kısaltmaların sonuna nokta konur: Dr. (doktor), Cad. (cadde), Sok. (sokak), No. (numara), vb. (ve benzeri).
- **Kesme işareti:** Özel adlara, kısaltmalara ve rakamla yazılan sayılara gelen çekim ekleri kesmeyle ayrılır: Ayşe'nin, Ankara'ya, 2024'te. Yapım eki alan özel adlarda kesme kullanılmaz: Ankaralı, Türkçe. **Kurum adlarına** gelen ekler de kesmeyle ayrılmaz: Türk Dil Kurumuna.
- **Büyük harf:** Kurum adlarının her kelimesi büyük harfle başlar ("ve" hariç): Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu. Belirli bir tarih bildiren ay ve gün adları büyük harfle başlar: 23 Nisan 1920, 29 Ekim'de.

KOLAY Isınma Soruları (1–10)

1 Kısaltmaları açılımlarıyla eşleştiriniz.
1) PTT 2) TBMM 3) THY 4) km
a) Türk Hava Yolları b) kilometre c) Posta ve Telgraf Teşkilatı ç) Türkiye Büyük Millet Meclisi

2 "TBMM" kısaltmasına "-e" yönelme eki doğru biçimde hangi seçenekte getirilmiştir?
A) TBMM'ye B) TBMM'ne C) TBMM'a D) TBMMye

3 Kısaltmalara ekleri getirerek doğru biçimde yazınız.
a) km + (y)e b) kg + dan c) cm + (y)i

4 Aşağıdaki ifadelerin başına doğru olanlar için **D**, yanlış olanlar için **Y** yazınız.
(…) TBMM kısaltmasında harflerin arasına nokta konmaz.
(…) "Doktor" kelimesinin kısaltması "Dr." biçimindedir.
(…) "Kilogram" kelimesinin kısaltması "kg." biçiminde noktayla yazılır.
(…) "Ve benzeri" ifadesinin kısaltması "vb." biçimindedir.

5 Aşağıdaki kelimelerden hangisinin yazımı **yanlıştır**?

A) İzmir'e B) Ahmetin C) Türkiye'nin D) Karadeniz'de

6 Aşağıdaki kurum adlarından hangisi **doğru** yazılmıştır?

A) Türk hava yolları B) türk Hava Yolları C) Türk Hava Yolları D) Türk Hava yolları

7 Rakamla yazılan sayılara ekleri getirerek yazınız.

a) 1923 + te b) 5 + inci c) 2030 + a kadar

8 "TÜBİTAK" kısaltmasına "-a/-e" eki doğru biçimde hangi seçenekte getirilmiştir?

A) TÜBİTAK'e B) TÜBİTAK'ye C) TÜBİTAKa D) TÜBİTAK'a

9 Aşağıdaki kurum adlarının kısaltmalarını yazınız.

a) Orta Doğu Teknik Üniversitesi

b) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu

10 "Ankara'lı" mı, "Ankaralı" mı yazılmalıdır? Nedenini açıklayınız.

ORTA Pekiştirme Soruları (11–20)

11 Tabloyu tamamlayınız.

Kısaltma	Okunuşu	"-e" eki almış hâli
THY		
ABD		
km		
UNICEF		

12 Aşağıdakilerden hangisinin yazımı **yanlıştır**?

A) PTT'den B) THY'de C) km'den D) ABD'dan

13 Metinde **dört** yazım yanlışı vardır. Bu yanlışları bulup düzeltiniz.

> Geçen yıl 29 ekim'de ailemle ankara'ya gittik. Önce TBMM'ni gezdik, ardından TÜBİTAK'ın düzenlediği bir bilim şenliğine katıldık. Yolumuz yaklaşık 450 km.ydi. Dönüşte Eskişehir'deki teyzemize uğradık.

14 Aşağıdaki yazımlardan hangisi **doğrudur**?

A) Türk Dil Kurumu'na
B) türk dil kurumuna
C) Türk dil Kurumuna
D) Türk Dil Kurumuna

15 "Atatürk Caddesi, Lale Sokak, Numara 5" adresini kısaltmaları kullanarak yazınız.

16 "Kırtasiyeden kalem, defter, silgi (...) malzemeler aldım."
Boşluğa "ve benzeri" ifadesinin doğru kısaltması hangi seçenekte verilmiştir?

A) vb B) v.b. C) vb. D) vs.b.

17 Boşluğa sayıyı ve eki doğru biçimde yazınız.
"Kardeşim koşu yarışmasında 3 + üncü oldu." → Kardeşim koşu yarışmasında ..... oldu.

18 "PTT" kısaltmasını "-den" ekiyle kullanarak bir cümle yazınız.

19 "cm" kısaltmasına "-(y)i" eki getirilirken neden "cm'i" değil de "cm'yi" yazılır? Açıklayınız.

20 Aşağıdaki cümlelerin hangisinde **yazım yanlışı** vardır?

A) Okullar genellikle eylülde açılır.
B) Meclis 23 nisan 1920'de açıldı.
C) Doğum günüm 12 Mart'ta.
D) Her yıl mart ayında fidan dikeriz.

ZOR Düşünme Soruları (21–30)

21 Duyuruda **beş** yazım yanlışı vardır. Bu yanlışları bulup doğrularını yazınız.

> **Gezi Duyurusu**
> 6/A ve 6/B sınıfları 14 mayıs'ta ODTÜ'ya bilim gezisine gidecektir. Otobüs okulumuzdan saat 08.30'da kalkacaktır. Öğrenciler yanlarına su, şapka, defter v.b. malzemeler almalıdır. Gezi sonunda Türkiye Bilimsel Ve Teknolojik Araştırma Kurumu'nun hazırladığı broşürler dağıtılacaktır.

22 Yukarıdaki duyuruda aşağıdakilerden hangisi **doğru** yazılmıştır?

A) mayıs'ta B) ODTÜ'ya C) 08.30'da D) v.b.

23 Aşağıdaki kısaltmalara "-in" ilgi ekini doğru biçimde getiriniz.

a) TBMM b) THY c) km ç) UNICEF

24 "PTT'ye, THY'ye, TBMM'ye" yazımlarında eklerin "-ye" biçiminde olmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kısaltmaların son harflerinin okunuşunun ünlüyle bitmesi
B) Kısaltmaların kelime gibi okunması
C) Kısaltmaların küçük harfle yazılması
D) Kısaltmalardan sonra nokta konması

25 Bir öğrencinin defterindeki tabloda bir yazım yanlışı vardır. Yanlış olan satırı bulup doğrusunu yazınız.

Kısaltma + ek	Yazılışı
kg + dan	kg'dan
ABD + de	ABD'de
TÜBİTAK + a	TÜBİTAK'a
PTT + a	PTT'a

26 "Ankara'ya" kelimesinde kesme işareti kullanıldığı hâlde "Ankaralı" kelimesinde neden kullanılmaz? Açıklayınız.

27 Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kesme işareti **yanlış** kullanılmıştır?

A) Türkçe'yi çok seviyorum.
B) Kardeşim İzmir'de yaşıyor.
C) 2023'te bu okula başladım.
D) Rize'nin çayı çok ünlüdür.

28 Kendi okulunuzun ya da evinizin adresini **mahalle, sokak, numara** kısaltmalarını kullanarak yazınız. (Gerçek adresinizi yazmak zorunda değilsiniz, örnek bir adres de yazabilirsiniz.)

29 Okulunuzda yapılan bir etkinliği anlatan 2 cümlelik bir haber yazınız. Haberinizde ek almış **en az iki** kısaltma kullanınız.

30 Aşağıdakilerden hangisi yazım kurallarına **uygundur**?

A) Millî Eğitim Bakanlığı'nın
B) millî eğitim bakanlığının
C) Millî Eğitim Bakanlığının
D) Millî eğitim Bakanlığının

Takıldığın soruyu işaretle, konu özetine tekrar göz at. Başarılar!
Diğer konuların çalışma kâğıtları ve deneme sınavları: **maarifpdf.com.tr**